

Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatiminen

ALOITE TAIKKONEVAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN LAATIMISESTA

236/10.02.02/2021

Kunnanhallitus 02.11.2021 § 290

Prokon Wind Energy Finland Oy on tehnyt aloitteen Siikalatvan kunnalle tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laadinnasta Taikkonevan alueelle. Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n ja 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan perusteena.

Alustavan analyysin mukaan suunnittelualueelle olisi mahdollista sijoittaa enintään 45 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä maanpinnasta. Voimaloiden nimellisteho olisi n. 6 – 10 MW, sähkönsiirto on tarkoitus toteuttaa liittymällä hankealueen länsi- tai eteläpuolella kulkevaan voimajohtoon.

Kunta laatii suunnittelualueelle osayleiskaavan yhteistyössä Prokon Wind Energy Finland Oy:n kanssa. YVA:n ja osayleiskaavan laadinnasta vastaavaksi osapuoleksi yhtiö esittää FCG Finnish Consulting Group Oy:tä

Prokon Wind Energy Finland Oy vastaa osayleiskaavan laatimisen ja osayleiskaavatyössä tarvittavien selvitysten laadinnan konsulttikustannuksista kokonaisuudessaan. Kunta vastaa kaavaprosessin hallinnollisista kuluista ja ohjauskuluista.

Tavoitteena on, että kaava olisi valmis kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi lokakuussa 2023.

Valmistelijan päätösehdotus

(tekn.joht.):

Kunnanhallitus hyväksyy Prokon Wind Energy Finland Oy:n aloitteen tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnasta Taikkonevan alueella ja päättää käynnistää osayleiskaavan laadinnan lisäyksellä, että tuulivoimalan etäisyydet asuin- ja lomarakennuksiin tulee olla vähintään 2000m.

Kunnanhallitus hyväksyy Prokon Wind Energy Finland Oy:n esityksen, että FCG Finnish Consulting Group Oy toimii kaavakonsulttina hankkeessa. Prokon Wind Energy Finland Oy vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuulutus- yms. kuluista.

Kaavoituksen käynnistämisestä ilmoitetaan kuntatiedotteessa ja kunnan nettisivuilla. Kaavoitushankkeesta ilmoitetaan myös Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukseen.

Päätösehdotus (kj): Hyväksytään valmistelijan päätösehdotus.

Aaro Vikki esitti asian palauttamista valmisteluun siten, että etäisyys asutuksesta muutetaan 3000 metriin. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 07.12.2022 § 295

Prokon Wind Energy Finland Oy on tehnyt aloitteen elokuussa 2021 Siikalatvan kunnalle tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laadinnasta Taikkonevan alueelle. Siikalatvan kunnanhallitus on käsitellyt aloitetta ja päättänyt käynnistää tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kokouksessaan 2.11.2021 § 290.

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee enintään 40 tuulivoimalan rakentamista Siikalatvan kunnan länsiosaan. Hankealue sijoittuu Siikajoen, Raahan ja Haapaveden kunnanrajojen, Uljuan tekoaltaan, Siikajoen ja Raahentien väliselle alueelle. Kaavoitettavan alueen koko on n. 5180 ha. Alueen kiinteistöt ovat pääosin yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Suunniteltavien tuulivoimaloiden nimellisteho on enintään 10 MW. Kokonaisteho tulisi tällöin olemaan 40 voimalalla noin 400 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enimmillään 300 metriä.

Alustavan suunnitelman mukaan Taikkonevan tuulivoimapuistossa tuotettu sähkö siirretään tuulivoimapuiston sisäiseltä sähköasemalta kantaverkkoon noin 30–31 km pituisella uudella rakennettavalla 400 kV:n ilmajohdolla. Voimajohto sijoittuu tuulivoimapuiston hankealueen reunaan noin 6 kilometriä ja sen jälkeen noin 24–25 kilometriä Fingridin 400 kilovoltin voimajohdon (Metsälinja) rinnalle. Tällä hetkellä Metsälinjan itäpuolelle sijoittuu olemassa oleva 220 kV:n voimajohto. Liityntä tapahtuu Haapaveden suunnitteilla olevalle sähköasemalle. Uusi voimajohto sijoittuu olemassa olevien 220 kV ja 400 kV voimajohtojen itäpuolelle. Sähkönsiirron suunnitelmat tarkentuvat hankesuunnittelun ja vaikutusten arvioinnin edetessä.

Maakuntakaava ohjaa osayleiskaavan laadintaa. Hankealueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa on osoitettu mm. turvetuotantoalueita, maaseudun kehittämisen kohdealue mk-4, vihreyhteystarve, pääsähköjohto sekä uusi pääsähköjohto 400 kV. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemakuntakaavan luonnoksessa hankealue on merkitty tuulivoimatuotantoon soveltu-

vaksi alueeksi. Energia- ja ilmastovaihe- ja maankäytön kaava-
luonnos oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022.

Osayleiskaavoituksen rinnalla on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Arviointimenettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen ja sen vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Kaavaprosessia ja YVA-prosessia viedään eteenpäin omina prosesseinaan, mutta aikatauluissa pyritään samanaikaisuuteen. YVA -prosessin ja sen vaikutusten arvioinnin tulokset otetaan huomioon kaavaratkaisua laadittaessa.

Tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen huomioiden alueen luonnon erityispiirteet sekä lieventäen rakentamisen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia ympäristölle. Voimalasijoittelu, kaava-alueen raja- ja huolto-
tielinjaukset tarkentuvat kaavaprosessin aikana hankesuunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä.

Osayleiskaava laaditaan siten, että osayleiskaavan perusteella on mahdollista myöntää rakennusluvat tuulivoimaloille MRL 77a § mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksymisestä päättää Siikalatvan kunnanvaltuusto.

Esittelijä:

Kunnanjohtaja Pirre Seppänen

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja asettaa sen nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Nähtävilläolon tarkasta ajankohdasta ilmoitetaan erillisellä kuulutuksella, joka julkaistaan Siikalatvan kunnan internetsivuilla, paikallislehti Siikajokilaaksossa ja Kalevassa. Nähtävilläolosta ilmoitetaan myös Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä YVA-ohjelmaa esitellään myöhemmin järjestettävässä yleisötilaisuudessa.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaisesti seuraavalla lisäyksellä:
Kunta asettaa kaavan hyväksymiselle ehdon, että Prokonin tulee neuvotella siirtolinjan maanomistajien kanssa vastaavanlainen vuokrasopimus kuin varsinaisella tuulivoimapuistoalueella.

Junno jääväsi itsensä (intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 18.52-19.04.

Seppälä toimi puheenjohtajana asian käsittelyn ajan.

§ 295 Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma käsiteltiin ennen klo 19.15.

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 7.12.2022 § 205 osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS), joka päätettiin laittaa yleisesti nähtäville. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 22.2.-24.3.2023 välisen ajan. Nähtävilläolon aikana osallisilla oli mahdollisuus jättää mielipiteensä ja viranomaistahoilta pyydettiin nähtävilläoloaikana tarvittavat lausunnot. Pyydetyiltä tahoilta lausuntoja saatiin 15 kpl ja mielipiteitä jätettiin 8 kpl.

Tuulivoimahankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arviointi (YVA). YVA-menettelyssä on arvioitu laajasti hankkeen todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vaikutustenarviointi perustuu olemassa olevaan tietoon ja hankkeen yhteydessä tehtyihin selvityksiin. Kaavaratkaisu perustuu osaltaan YVA-menettelyn tuloksiin. YVAn ja osayleiskaavan yhteinen yleisötilaisuus pidettiin 1.3.2023.

Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos on nyt valmistunut. Kaavaluonnos on YVA-arvioinnissa tarkastellun vaihtoehdon VE1 mukainen. Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu tuulivoimaloiden rakentamisalueet enintään 41 voimalalle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enimmillään 300 metriä. Kaavaratkaisussa alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille osoitetuille alueille (tv-1). Voimaloiden tarkka sijainti tv-alueen sisällä määritellään rakennusluvan yhteydessä. Kaavassa on osoitettu voimaloiden vaatimat tielinjaukset, jotka ovat osittain olemassa olevia ja osittain uusia. Tuulivoimalueen sisäistä sähkönsiirtoa palveleva maakaapelin sijainti on osoitettu ohjeellisena huoltoteiden varteen. Arvokkaat luontokohteet ja muinaisjäännöskohteet on osoitettu kaavassa omilla merkinnoillaan. Suunniteltavien tuulivoimaloiden nimellisteho on enintään noin 10 MW. Kokonaisteho tulisi tällöin olemaan noin 410 MW.

Maakuntakaava ohjaa osayleiskaavan laadintaa. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemakuntakaavan kaavaehdotus on helmikuussa 2024 viranomaislausuntokierroksella. Kaavaehdotuksessa hankealue on osittain merkitty tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Energia- ja ilmastovaihemakuntakaavan kaavaehdotus tulee myöhemmin keväällä julkisesti nähtäville.

Maakäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaluonnos asetetaan nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten. Luonnosvaiheen nähtävilläolon aikana osallisilla on mahdollisuus ottaa kantaa jättämällä kirjallinen mielipide. Kaavaluonnoksesta pyydetään nähtävilläolon aikana myös tarvittavat viranomaislausunnot. Luonnosvaiheen nähtävilläolo pyritään ajoittamaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen nähtävilläolon kanssa samaan aikaan.

Kaavan valmisteluvaiheen aineistosta järjestetään hankkeen YVA:n kanssa yhteinen yleisötilaisuus 10.4.2024 Pulkkilan kunnantalolla ja siihen on mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä.

Esittelijä: va kunnanjohtaja Jouni Tirola

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää asettaa Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksen yleisesti nähtäville. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan julkisesti Siikajokilaaksossa ja Kalevassa, maaliskuun kuntatiedotteessa sekä kunnan internetsivuilla. Nähtävilläolonaikana kaava-aineistosta on mahdollista jättää mielipide ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot.

Päätös: Päätösehdotuksen mukaisesti.

Junno jääväsi itsensä (intressijäävi) ja poistui kokouksesta klo 15.35. Puheenjohtajana toimi Seppälä.

Kunnanhallitus 09.09.2025 § 265
162/00.04.01/2022

Taikkonevan tuulivoimahankkeen kaavoitus on edennyt ehdotusvaiheeseen.

Kunnanhallitus päätti 11.3.2024 asettaa Taikkonevan tuulivoimapuiston yleiskaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtäville. Kaavaluonnos oli julkisesti nähtävillä 20.3.-20.5.2024. Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävilläolon aikana järjestettiin hankkeen YVA-menettelyn kanssa yhteinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus 10.4.2024.

Nähtävilläolon aikana lausunnon antoivat; Pohjois-Pohjanmaan museo, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos, Haapaveden kaupunki, Luonnonvarakeskus, Ilmatieteenlaitos, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Fingrid Oyj ja Digita. Mielipiteitä jätettiin 12 kappaletta, joista osassa oli useita allekirjoittajia.

Kaavaluonnoksesta annetuista lausunnoissa saatiin palautetta liittyen tuulivoimaloiden sijoittumiseen, maisemavaikutuksiin, luontoarvoihin ja maakuntakaavan ohjausvaikutukseen liittyen. Myös yhteisvaikutusten arviointia esitettiin täydennettäväksi ja palautetta kohdistui suunniteltuun sähkönsiirtoreittiin. Mielipiteissä tuotiin esiin muun muassa huoli tuulivoimahankkeen vaikutuksista luontoon ja maisemavaikutuksista. Maisemavaikutuksista oltiin huolissaan erityisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja virkistysalueiden osalta (Korkattivuori, Haapaveden lintuvedet ja suot). Osassa palautteista tuotiin esille sähkönsiirtolinjan toteuttamisen aiheuttamat vaikutukset. Myös hankkeesta tiedottamiseen kohdistui kritiikkiä. Osassa palautteista suhtauduttiin hankkeeseen myönteisesti ja voimaloiden etäisyyttä asutuksesta pidettiin riittävänä. Saapuneisiin lausuntoihin ja mielipiteisiin on annettu kaavan laatijan vastineet. Vastineraportti on kaavaselostuksen liitteenä.

Kaavaluonnoksen kanssa samaan aikaan nähtävillä olleen Taikkonevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutustenarvioinnista (YVA) on saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä 30.8.2024. Perusteltu päätelmä on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Perustellun päätelmän huomioiminen on esitetty kaavaselostuksen liitteessä.

Luonnovaiheeseen verrattuna osayleiskaavan ratkaisu on muuttunut. Voimaloiden määrä ehdotusvaiheessa on enintään 31 voimalaa kun se luonnosvaiheessa oli enintään 41 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enimmillään 300 metriä. Voimaloiden vähentyessä myös kaava-alueen pinta-ala on pienentynyt kaavaluonnosvaiheen 5196 hehtaarista ehdotusvaiheessa 3500 hehtaariin. Kaava-alueen raja-alue on määritelty 40 dB meluarajan perusteella. Tuulivoimaloiden sijoittelu on myös muuttunut. Uudella sijoittelulla on huomioitu saatu palaute hankkeen maisemavaikutuksista erityisesti maakunnallisesti arvokkaiden Viitastenjärven ranta-maisema sekä Mankila-Sipola Siikajokivarren -maisema-alueiden suuntaan. Koko kaavaa koskevia yleismääräyksiä on täsmennetty tuulivoimaloiden meluvaikutusten huomioon ottamisen osalta rakentamislupien käsittelyn yhteydessä sekä lisätty muinaisjäännösten huomioimista koskeva määräys.

Maakuntakaava ohjaa osaltaan osayleiskaavan laadintaa. Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavat 1–3. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty 27.5.2025 ja siitä on valitettu. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on päättänyt 18.8.2025 kokouksessaan määrätä energia- ja ilmastomaakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Laadittu Taikkonevan tuulivoimaosa-yleiskaava noudattaa pääpiirteissään voimassa olevia maakuntakaavoja. Taikkonevan tuulivoimaosayleiskaavassa esitetty kaavaratkaisu ei vaaranna maakuntakaavassa esitetyn maankäytön toteutumista ja on maakuntakaavan tavoitteiden mukainen. Taikkonevan tuulivoimaosayleiskaavan suhdetta maakuntakaavoihin on tarkasteltu kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa.

Tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa. Yhteisvaikutuksia on arvioitu muiden lähimpien tuulivoimahankkeiden kanssa melu-, välke-, maisema- ja luontovaikutusten osalta. Melu- ja välkemallinnukset, näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat on päivitetty kaavaehdotusvaiheessa vastaamaan esitettyä kaavaratkaisua.

Alueidenkäyttölain 65§ sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19§ mukaisesti osayleiskaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi ja siitä pyydetään lausunnot tarvittavilta viranomaisilta. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Saapuneisiin lausuntoihin ja muistuksiin annetaan kaavanlaatijan vastineet.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pekka Iivari
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää asettaa Taikkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat viranomaislausunnot. Nähtävilleasettamisesta kuulutetaan Siikajokilaaksossa ja Kalevassa, kunnan internetsivuilla sekä syyskuun kuntatiedotteessa.
Päätös	Päätösehdotuksen mukaisesti.